

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

Odpowiedzialność za czyny zabronione związane z prowadzeniem działalności gospodarczej

Bogumiła Polak

Dolnośląski Urząd Skarbowy we Wrocławiu

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

cele postępowania karnego skarbowego

Art. 114.kks § 1. Przepisy kodeksu mają ponadto na celu takie ukształtowanie postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, aby osiągnięte zostały cele tego postępowania w zakresie **wyrównania uszczerbku finansowego Skarbu Państwa**, jednostki samorządu terytorialnego lub innego uprawnionego podmiotu, spowodowanego takim czynem zabronionym.

§ 2. Organ prowadzący postępowanie jest **obowiązany** także **pouczyć sprawcę o** przysługujących mu **uprawnieniach** w razie **wyrównania uszczerbku finansowego Skarbu Państwa**, jednostki samorządu terytorialnego lub innego uprawnionego podmiotu.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

oskarżyciel publiczny, oskarżyciel skarbowy

— [**Art. 45. kpk § 1. Oskarżycielem publicznym przed wszystkimi sądami jest prokurator.**

§ 2. Inny organ państwowy może być oskarżycielem publicznym z mocy **szczególnych przepisów ustawy**, określających zakres jego działania.

— [**Art. 118 kks § 1. Organami postępowania przygotowawczego** w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe są:

1) urząd skarbowy; 2) inspektor kontroli skarbowej; 3) urząd celny; 4) Straż Graniczna; 5) Policja; 6) Żandarmeria Wojskowa; 7) ABW; 8) CBA.

§ 3. Czynności procesowe organów, o których mowa w § 1 pkt 1, 3-6 i § 2, wykonują **upoważnieni przedstawiciele tych organów.**

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

wyłączenie karalności czynu

czynny żal

- **Art. 16.kks § 1. Nie podlega karze** za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe sprawca, który po popełnieniu czynu zabronionego **zawiadomił** o tym organ powołany do ścigania, ujawniając istotne okoliczności tego czynu, w szczególności osoby współdziałające w jego popełnieniu.
- § 2. Przepis § 1 stosuje się tylko wtedy, gdy w terminie wyznaczonym przez uprawniony organ postępowania przygotowawczego **uiszczono** w całości wymagalną należność publicznoprawną uszczuploną popełnionym czynem zabronionym.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

wyłączenie karalności czynu

prawnie skuteczna korekta

Art. 16a.kks Nie podlega karze za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, kto **złożył** prawnie skuteczną, w rozumieniu przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa lub ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65, z późn. zm.), **korektę deklaracji podatkowej** wraz z uzasadnieniem przyczyny korekty i w całości **uiścił**, niezwłocznie lub w terminie wyznaczonym przez uprawniony organ, należność publicznoprawną uszczuploną lub narażoną na uszczuplenie.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

świadek / obowiązki

- [**Art. 177. kpk** § 1. Każda osoba wezwana w charakterze świadka ma **obowiązek** stawić się i złożyć zeznania.
- [**Art. 285. kpk** § 1. Na świadka (..), który bez należytego usprawiedliwienia nie stawił się na wezwanie organu prowadzącego postępowanie albo bez zezwolenia tego organu wydalil się z miejsca czynności przed jej zakończeniem, można nałożyć **karę pieniężną** w wysokości do **10.000 złotych**.
- [**Art. 286. kpk** Karę pieniężną należy uchylić, jeżeli ukarany dostatecznie **usprawiedliwi** swe niestawiennictwo lub samowolne oddalenie się. Usprawiedliwienie może nastąpić w ciągu tygodnia od daty doręczenia postanowienia wymierzającego karę pieniężną.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIwersytet EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

świadek / obowiązki

— [**Art. 287 kpk § 2.** W razie uporczywego uchylania się od złożenia zeznania, (...) można zastosować, niezależnie od kary pieniężnej, **aresztowanie** na czas nie przekraczający **30 dni**.

§ 3. Aresztowanie należy uchylić, jeżeli osoba aresztowana **spełni obowiązek** albo postępowanie przygotowawcze lub postępowanie w danej instancji **ukończono**.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

świadek / tajemnica doradcy podatkowego

Art. 180 kpk § 2. Osoby obowiązane do zachowania tajemnicy notarialnej, adwokackiej, radcy prawnego, **doradcy podatkowego**, lekarskiej lub dziennikarskiej mogą być przesłuchiwane co do faktów objętych tą tajemnicą tylko wtedy, gdy jest to **niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości**, a okoliczność **nie może być ustalona na podstawie innego dowodu**. W postępowaniu przygotowawczym w przedmiocie przesłuchania lub zezwolenia na przesłuchanie decyduje sąd, na posiedzeniu bez udziału stron, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od daty doręczenia wniosku prokuratora. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

świadek / uprawnienia

— [**Art. 182. kpk § 1. Osoba najbliższa** dla oskarżonego może **odmówić zeznań**.

§ 2. Prawo odmowy zeznań trwa mimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

§ 3. Prawo odmowy zeznań przysługuje także świadkowi, który w innej toczącej się sprawie jest oskarżony o współudział w przestępstwie objętym postępowaniem. odpowiedzi mogłoby narazić jego lub osobę dla niego najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

— [**Art. 183. kpk § 1. Świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie**, jeżeli udzielenie odpowiedzi mogłoby narazić jego lub osobę dla niego najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

świadek / odpowiedzialność

- [**Art. 233. kk** § 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, **zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę**, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
- [§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, **uprzedził** zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub **odebrał od niego przyrzeczenie**.
- [§ 3. **Nie podlega karze, kto**, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania, składa fałszywe zeznanie z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

podejrzany / oskarżony

- [**Art. 71. kpk** § 1. Za podejrzanego uważa się osobę, co do której **wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów** albo której bez wydania takiego postanowienia **postawiono zarzut** w związku z przystąpieniem do przesłuchania w charakterze podejrzanego.
- [§ 2. Za **oskarżonego** uważa się osobę, przeciwko której **wniesiono oskarżenie** do sądu, a także osobę, co do której prokurator złożył wniosek o warunkowe umorzenie postępowania.
- [§ 3. Jeżeli kodeks (kpk) niniejszy używa w znaczeniu ogólnym określenia "oskarżony", odpowiednie przepisy mają zastosowanie także do podejrzanego. nieobecności w kraju.

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

prawo do obrony

Art. 74.kpk § 1. Oskarżony nie ma obowiązku dowodzenia swej niewinności ani obowiązku dostarczania dowodów na swoją niekorzyść.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

podejrzany / zarzut

Art. 313. kpk § 1. Jeżeli dane istniejące w chwili wszczęcia śledztwa lub zebrane w jego toku uzasadniają dostatecznie podejrzenie, że czyn popełniła określona osoba, **sporządza się** postanowienie o przedstawieniu zarzutów, **ogłasza je** niezwłocznie podejrzanemu **i przesłuchuje się go**, chyba że ogłoszenie postanowienia lub przesłuchanie podejrzanego nie jest możliwe z powodu jego ukrywania się lub nieobecności w kraju

in rem / in personam

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

wyłączenie karalności czynu

przedawnienie

- **Art. 51. kks § 1. Karalność wykroczenia** skarbowego **ustaje**, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął **rok**. Przepisy art. 44 § 2-4 i 6-7 stosuje się odpowiednio.
- § 2. Jeżeli w okresie przewidzianym w § 1 wszczęto postępowanie przeciwko sprawcy, karalność popełnionego przez niego wykroczenia skarbowego ustaje **z upływem 2 lat** od zakończenia tego okresu.

wyłączenie karalności czynu

Art. 44. kks § 1. Karalność przestępstwa skarbowego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło lat:

- 1) **5** - gdy czyn stanowi przestępstwo skarbowe zagrożone karą grzywny, karą ograniczenia wolności lub karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lat;
- 2) **10** - gdy czyn stanowi przestępstwo skarbowe zagrożone karą pozbawienia wolności przekraczającą 3 lata.

§ 2. Karalność przestępstwa skarbowego polegającego na uszczupieniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej ustaje także wówczas, gdy nastąpiło **przedawnienie tej należności**.

wyłączenie karalności czynu

Art. 44. kks § 3 W wypadkach przewidzianych w § 1 lub § 2 bieg przedawnienia przestępstwa skarbowego polegającego na uszczupleniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej rozpoczyna się **z końcem roku, w którym upłynął termin płatności tej należności**. Jeżeli sprawca przestępstwa skarbowego dopuścił się uszczuplenia lub narażenia na uszczuplenie należności celnej, bieg jego przedawnienia rozpoczyna się z dniem, w którym powstał dług celny; jeżeli nie jest możliwe określenie dnia powstania długu celnego, bieg przedawnienia przestępstwa skarbowego rozpoczyna się z dniem najwcześniejszym, w którym istnienie długu celnego zostało ustalone.

§ 4. W wypadkach przewidzianych w § 1 lub § 2, jeżeli dokonanie przestępstwa skarbowego zależy od nastąpienia określonego w kodeksie skutku, bieg przedawnienia rozpoczyna się od czasu, gdy skutek nastąpił.

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

wyłączenie karalności czynu

Art. 44. kks § 5. Jeżeli w okresie przewidzianym w § 1 lub § 2 wszczęto postępowanie przeciwko sprawcy, karalność popełnionego przez niego przestępstwa skarbowego określonego w § 1 pkt 1 ustaje **z upływem 5 lat**, a przestępstwa skarbowego określonego w § 1 pkt 2 - **z upływem 10 lat** od zakończenia tego okresu.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

podejrzany / obowiązki

- [**Art. 75. kpk § 1. Oskarżony**, który pozostaje na wolności, jest **obowiązany stawić się** na każde wezwanie w toku postępowania karnego oraz zawiadamiać organ prowadzący postępowanie o każdej zmianie miejsca swego zamieszkania lub pobytu trwającego dłużej niż 7 dni, o czym należy oskarżonego uprzedzić przy pierwszym przesłuchaniu.
- [§ 2. W razie nie usprawiedliwionego niestawiennictwa oskarżonego można **zatrzymać go i sprowadzić przymusowo**.
- [**Art. 247.kpk § 1. Prokurator** może zarządzić **zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie osoby podejrzanej**, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że nie stawi się ona na wezwanie w celu przeprowadzenia czynności procesowej, w inny bezprawny sposób będzie utrudniała przeprowadzenie tej czynności albo jeżeli zachodzi potrzeba niezwłocznego zastosowania środka zapobiegawczego. W tym celu wolno zarządzić przeszukanie.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

pozostali uczestnicy

podmiot odpowiedzialny posiłkowo

Art. 24 kks § 1. Za karę grzywny wymierzoną sprawcy przestępstwa skarbowego czyni się w całości albo w części odpowiedzialną posiłkowo osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną, jeżeli sprawcą czynu zabronionego jest zastępca tego podmiotu prowadzący jego sprawy jako pełnomocnik, zarządca, pracownik lub działający w jakimkolwiek innym charakterze, a zastępowany podmiot odniósł albo mógł odnieść z popełnionego przestępstwa skarbowego jakąkolwiek korzyść majątkową.

/Stosuje się do niego odpowiednio przepisy dotyczące podejrzanego, oskarżonego./

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

pozostali uczestnicy

podmiot zobowiązany do zwrotu korzyści majątkowej

Art. 24 kks § 5. Niezależnie od nałożenia odpowiedzialności posiłkowej sąd zobowiązuje podmiot, który uzyskał korzyść majątkową, do jej zwrotu w całości albo w części na rzecz Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego; nie dotyczy to korzyści majątkowej podlegającej zwrotowi na rzecz innego uprawnionego podmiotu.

interwениent

Art. 53 kks § 41. **Interwениent** jest to podmiot, który, nie będąc podejrzanym lub oskarżonym w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, zgłosił w tym postępowaniu roszczenie do przedmiotów podlegających przepadkowi.

/Przesłuchiwany w charakterze świadka./

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

zakres przedmiotowy odpowiedzialności - źródła prawa

- [kodeks karny (kk) - ustawa z 06.06.1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz.553 ze zm. zm.)
- [kodeks karny skarbowy (kks) - ustawa z dnia 10.09.1999 r. (Dz. U. t.j. z 2013 r., poz. 186)
- [ustawa o rachunkowości (uor) - z dnia 29.09.1994 r. (Dz. U. t.j. z 2013 r., poz. 330)
- [kodeks spółek handlowych (ksh) - ustawa z dnia 15.09.2000 r. (Dz. U. nr 94, poz. 1037 ze zm.)

- [kodeks postępowania karnego (kpk) - ustawa z dnia 06.06.1997 r. (Dz. U. nr 89, poz. 555 ze zm.)
- [kodeks karny wykonawczy (kkw) - ustawa z dnia 06.06.1997 r. (Dz. U. nr 90, poz. 557 ze zm.)

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

zakres przedmiotowy odpowiedzialności - źródła prawa

— **kk** - dotyczy tylko i wyłącznie przestępstw powszechnych

— część ogólna art. 1-115

— rozdział I zasady odpowiedzialności karnej (art. 1 - 24)

— część szczególna (art. 116-317)

— rozdział XXVIII przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową

— rozdział XXXVI przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

zakres przedmiotowy odpowiedzialności - źródła prawa

Art. 218. kk § 1a. Kto, wykonując czynności w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, złośliwie lub uporczywie **narusza prawa pracownika** wynikające **ze stosunku pracy** lub ubezpieczenia społecznego,

— podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

zakres przedmiotowy odpowiedzialności - źródła prawa

- [**Art. 300. kk § 1.** Kto, w razie grożącej mu niewypłacalności lub upadłości, **udaremnia** lub **uszczupla zaspokojenie** swojego wierzyciela przez to, że usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku,
 - podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
- [§ 2. Kto, **w celu udaremnienia** wykonania **orzeczenia** sądu lub **innego organu państwowego**, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku zajęte lub zagrożone zajęciem, bądź usuwa znaki zajęcia,
 - podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
- [§ 4. Jeżeli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściganie przestępstwa określonego w § 1 następuje na **wniosek pokrzywdzonego**.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIwersytet EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

zakres przedmiotowy odpowiedzialności - źródła prawa

— [**Art. 301.kk § 1** udaremnienie lub ograniczenie zaspokojenia należności poprzez **utworzenie nowej** jednostki gospodarczej i **przeniesienie** na nią składników **majątku**
— podlega karze pozbawienia wolności od 3 m do lat 5

— [**Art. 302.kk § 1** **zaspokojenie** lub zabezpieczenie **niektórych** wierzycieli z wyłączeniem pozostałych
— podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIwersytet EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

zakres przedmiotowy odpowiedzialności - źródła prawa

— [**ksh** - kwalifikuje przestępstwa i wykroczenia powszechne tytuł V przepisy karne art. 585 - 595

— **Art. 586.** Kto, będąc członkiem zarządu spółki albo likwidatorem, **nie zgłasza wniosku o upadłość** spółki handlowej pomimo powstania warunków uzasadniających według przepisów upadłość spółki

— podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIwersytet EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

zakres przedmiotowy odpowiedzialności - źródła prawa

— **uor** - kwalifikuje przestępstwa powszechne rozdział 9 odpowiedzialność karna art. 77 - 79

— **Art. 79.** Kto wbrew przepisom ustawy:

— 4) **nie składa sprawozdania** finansowego lub sprawozdania z działalności **we właściwym rejestrze** sądowym,

— **podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.**

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

zakres przedmiotowy odpowiedzialności - źródła prawa

kks

tytuł I dział II część szczególna art. 54-112

rozdział 6 przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko obowiązkowi podatkowemu i rozliczeniom z tytułu dotacji lub subwencji

rozdział 7 przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko obowiązkowi celnemu oraz zasadom obrotu z zagranicą towarami i usługami

rozdział 8 przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko obrotowi dewizowemu

rozdział 9 przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

zasady odpowiedzialności

— [odpowiedzialności karnej (skarbowej) podlega **“każdy kto”**

- odpowiedzialność osób fizycznych
- przestępstwa / wykroczenia skarbowe indywidualne

— [**Art. 9 kks. § 3.** Za przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe odpowiada, jak sprawca, także ten, kto na podstawie **przepisu prawa, decyzji** właściwego organu, **umowy** lub **faktycznego wykonywania** zajmuje się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

zasady odpowiedzialności

popętnia czyn zabroniony

- czynem zabronionym jest zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej (art. 115 § 1 kk)
- czynem zabronionym jest zachowanie i znamionach określonych w kodeksie, chociażby nie stanowiło ono przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego. (art. 53 § 1 kks)

czyn tej stanowi przestępstwo, przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe

- / określenie czynu zabronionego jako przestępstwa lub wykroczenia skarbowego może nastąpić tylko w niniejszym kodeksie (art. 53 § 1 kks)/

pojęcie przestępstwa skarbowego i wykroczenia skarbowego

Art. 53 kks § 2. Przestępstwo skarbowe jest to czyn zabroniony przez kodeks pod groźbą kary grzywny w stawkach dziennych, kary ograniczenia wolności lub kary pozbawienia wolności.

§ 3. Wykroczenie skarbowe jest to czyn zabroniony przez kodeks pod groźbą kary grzywny określonej kwotowo, jeżeli kwota uszczuplonej lub narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej albo wartość przedmiotu czynu nie przekracza **pięciokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia** w czasie jego popełnienia. Wykroczeniem skarbowym jest także inny czyn zabroniony, jeżeli kodeks tak stanowi.

Rozporządzenie RM z dnia 14 września 2012 r. w sprawie **wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę** w 2013 r. Dz. U. poz. 1026:

1600 zł

minimalne wynagrodzenie a kwalifikacja pawna

— [wykroczenie skarbowe

— $1600 \text{ zł} \times 5 = \mathbf{8\ 000 \text{ zł}}$ (art. 53 § 3 kks)

— [przestępstwo skarbowe

— mała wartość: $1600 \text{ zł} \times 200 = 320\ 000 \text{ zł}$ (art. 53 § 14 kks)

— duża wartość: $1600 \text{ zł} \times 500 = 650\ 000 \text{ zł}$ (art. 53 § 15 kks)

— wielka wartość: $1600 \text{ zł} \times 1000 = 1\ 600\ 000 \text{ zł}$ (art. 53 § 16 kks)

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

społeczna szkodliwość a kwalifikacja pawna

Art. 53 kks § 8. W rozumieniu kodeksu **wypadek mniejszej wagi** jest to czyn zabroniony jako wykroczenie skarbowe, które w konkretnej sprawie, ze względu na jej szczególne okoliczności - zarówno przedmiotowe, jak i podmiotowe - zawiera **niski stopień społecznej szkodliwości** czynu, w szczególności gdy uszczuplona lub narażona na uszczuplenie należność publicznoprawna nie przekracza ustawowego progu (art. 53 § 6), a sposób i okoliczności popełnienia czynu zabronionego nie wskazują na rażące lekceważenie przez sprawcę porządku finansowoprawnego lub reguł ostrożności wymaganych w danych okolicznościach, albo sprawca dopuszczający się czynu zabronionego, którego przedmiot nie przekracza kwoty małej wartości, czyni to z pobudek zasługujących na uwzględnienie.

zasady odpowiedzialności

zabroniony pod groźbą kary

— więzienia

— grzywny określonej w sptawkach dziennych lub kwotowej

— ograniczenia wolności

popętnienia zabrania ustawa obowiązująca w czasie jego popętnienia

— (chyba że obowiązująca następnie jest względniejsza dla sprawcy)

— kk, kks, uor, ksh (...)

UNIwersYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

zasady odpowiedzialności

czyn ten jest **społecznie szkodliwy** w stopniu wyższym niż znikomy

Art. 53 kks § 7. Przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu zabronionego bierze się pod uwagę rodzaj i charakter zagrożonego lub naruszonego dobra, wagę naruszonego przez sprawcę obowiązku finansowego, wysokość uszczuplonej lub narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej, sposób i okoliczności popełnienia czynu zabronionego, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonej reguły ostrożności i stopień jej naruszenia.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIwersytet EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

zasady odpowiedzialności

— czyn jest **zawiniony**

- społecznie zarzuczalny
- popełniony przez sprawcę, który w chwili czynu miał ukończone 17 lat
- popełniony przez sprawcę poczytalnego

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

okoliczności wyłączające przestępność czynu

— [**Art. 1 kks** § 3. Nie popełnia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego sprawca czynu zabronionego, jeżeli **nie można mu przypisać winy** w czasie czynu.

— [**Art. 10 kks** § 3. Nie popełnia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, kto dopuszcza się czynu zabronionego w usprawiedliwionym błędnym przekonaniu, że zachodzi **okoliczność wyłączająca bezprawność**.

— [§ 4. Nie popełnia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, kto dopuszcza się czynu zabronionego w usprawiedliwionej **nieświadomości jego karalności**.

— [**Art. 11 kks** § 1. Nie popełnia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, kto z powodu choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego lub innego zakłócenia czynności psychicznych **nie mógł w czasie czynu rozpoznać jego znaczenia** lub **pokierować swoim postępowaniem**.

zasady odpowiedzialności

- **Art. 4.kks § 1.** Przepięstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe można popełnić umyślnie, a także nieumyślnie, jeżeli kodeks tak stanowi.
- § 2. Czyn zabroniony popełniony jest **umyślnie**, jeżeli sprawca **ma zamiar** jego popełnienia, to jest **chce** go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się **godzi**.
- § 3. Czyn zabroniony popełniony jest **nieumyślnie**, jeżeli sprawca **nie mając zamiaru** jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu **przewidywał (lekkomyślność)** albo **mógł przewidzieć (niedbalstwo)**.

odstąpienie od wymierzenia kary

Art. 19.kks § 1. Sąd może odstąpić od wymierzenia kary, co nie stoi na przeszkodzie orzeczeniu środka karnego wymienionego w art. 22 § 2 pkt 2-6 lub w art. 47 § 2 pkt 2 i 3, jeżeli zachodzą warunki jego orzeczenia i cele kary zostaną przez ten środek spełnione, w szczególności w wypadkach przewidzianych w kodeksie, a ponadto:

za przestępstwa skarbowe - zagrożone karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lat lub karą łagodniejszą, gdy stopień społecznej szkodliwości popełnionego czynu nie jest znaczny; przepisu nie stosuje się do sprawcy przestępstwa skarbowego popełnionego w warunkach określonych w art. 37 § 1 lub w art. 38 § 2, z zastrzeżeniem art. 37 § 2 i 3 oraz art. 38 § 3;

za wykroczenia skarbowe - w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, biorąc pod uwagę charakter i okoliczności popełnienia wykroczenia skarbowego, właściwości i warunki osobiste sprawcy oraz jego zachowanie się po popełnieniu tego wykroczenia.

UNIwersytet EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

odstąpienie od wymierzenia kary

Pamiętać jednak należy iż:

§ 2. Jeżeli w związku z przestępstwem skarbowym lub wykroczeniem skarbowym nastąpiło uszczuplenie należności publicznoprawnej, sąd może odstąpić od wymierzenia kary lub środka karnego wymienionego w art. 22 § 2 pkt 2-6 lub w art. 47 § 2 pkt 2 i 3 tylko wtedy, gdy ta **wymagalna należność została w całości uiszczona** przed wydaniem wyroku.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

odstąpienie od wymierzenia kary

nieusprawiedliwiony błąd co do bezprawności

nieusprawiedliwiony błąd co do karalności

jeżeli czyn zabroniony jest wykroczeniem skarbowym - sąd może odstąpić od wymierzenia kary lub środka karnego przypadku przedmiotów bądź ściągnięcia równowartości pieniężnej przypadku przedmiotów;

poczytalność ograniczona - sąd może odstąpić od wymierzenia kary lub środka karnego,

odstąpienie od wymierzenia kary

usiłowanie

Art. 20 kks § 3. W wypadku określonym w art. 21 § 3 (usiłowanie) Kodeksu karnego sąd może także odstąpić od wymierzenia kary lub środka karnego wymienionego w art. 22 § 2 pkt 2, 3, 5 i 6 niniejszego kodeksu, chyba że przepadek dotyczy przedmiotów określonych w art. 29 pkt 4.

nadzwyczajne złagodzenie

Art. 36. kks § 1. Stosując nadzwyczajne złagodzenie kary, sąd może:

wymierzyć karę ograniczenia wolności, jeżeli przestępstwo skarbowe jest zagrożone karą pozbawienia wolności; przepis art. 26 § 2 stosuje się;

odstąpić od wymierzenia kary i orzec środek karny wymieniony w art. 22 § 2 pkt 2-6;

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

tryby postępowania

— [**Art. 136-141 kks** tryb mandatowy

— [**Art. 142- 149 kks** dobrowolne poddanie się odpowiedzialności

— [postępowanie uproszczone

— — **Art. 469. kpk** sąd rozpoznaje w trybie uproszczonym sprawy, w których było prowadzone dochodzenie.

— [postępowanie zwyczajne

— [**Art. 173-177 kks** tryb postępowania w stosunku do nieobecnych

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

nadzwyczajne obostrzenie

Art. 37. kks § 1. nadzwyczajne obostrzenie kary:

1. **duża wartość** przestępstwa skarbowego;
2. przestępstwo jako **stałe źródło dochodu**;
3. **ciąg przestępstw**;
4. **recydywa skarbowa**;
5. działanie **w zorganizowanej grupie** albo w **związku** mającym na celu popełnienie przestępstwa skarbowego;
6. działanie z użyciem **przemocy** lub **groźby jej natychmiastowego użycia** bądź działanie wspólne z osobą używającą takich środków;
7. doprowadzenie innej osoby do popełnienia przestępstwa skarbowego.

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

nadzwyczajne obostrzenie

§ 2. Przepisów § 1 pkt 1 i 3 **nie stosuje się**, jeżeli w związku z przestępstwem skarbowym nastąpiło uszczuplenie należności publicznoprawnej, a wymagalna należność **została w całości uiszczona** przed zamknięciem przewodu sądowego w pierwszej instancji.

§ 3. Przepisu § 1 pkt 5 nie stosuje się, jeżeli sprawca **odstąpił** od udziału w zorganizowanej grupie lub związku i **ujawniając** przed organem ścigania istotne okoliczności zamierzonego przestępstwa skarbowego, zapobiegł jego popełnieniu. Okoliczności wskazane w art. 37 k.k.s. prowadzą do **obligatoryjnego** zastosowania nadzwyczajnego obostrzenia kary przez Sąd.

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

zagrożenie karne - przestępstwo skarbowe

— stawkiienne: 10 - 720 przy nadzwyczajnym obostrzeniu: 1080

— wyrok nakazowy: max. 200

ustalając stawkę dzienną, sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe; stawka dzienna nie może być niższa od **jednej trzydziestej** części minimalnego wynagrodzenia ani też przekraczać jej **czterystukrotności**.

— najniższa kwota grzywny przy najniższej stawce: $10 \times 1600/30 =$ **533 zł**

— najwyższa kwota grzywny przy najniższej stawce: $10 \times 1600/30 \times 400 =$ **213 333 zł**

— najniższa kwota grzywny przy najwyższej stawce: $720 \times 1600/30 =$ **38 400 zł**

— najwyższa kwota grzywny przy najwyższej stawce: $720 \times 1600/30 \times 400 =$ **15 360 000 zł**

— **przy nadzwyczajnym obostrzeniu: 23 040 000 zł**

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIwersYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

zagrożenie karne - wykroczenie skarbowe

- mandat: do wysokości $2 \times 1\,600\ \text{zł} = 3\,200\ \text{zł}$
- grzywna: $1/10 - 20 \times 1\,600\ \text{zł}$ ($160\ \text{zł} - 32\,000\ \text{zł}$)
- wyrok nakazowy: do wysokości $10 \times 1\,600\ \text{zł} = 16\,000\ \text{zł}$

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

zagrożenie karne - przestępstwo powszechne

stawkiienne: 10 - 540 przy nadzwyczajnym obostrzeniu: 810

ustalając stawkę dzienną, sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe; stawka dzienna nie może być niższa od **10 złotych**, ani też przekraczać **2.000 złotych**.

najniższa kwota grzywny przy najniższej stawce: $10 \times 10 =$ **100 zł**

najwyższa kwota grzywny przy najniższej stawce: $10 \times 2000 =$ **20 000 zł**

najniższa kwota grzywny przy najwyższej stawce: $540 \times 10 =$ **54 00 zł**

najwyższa kwota grzywny przy najwyższej stawce: $540 \times 2000 =$ **1 080 000 zł**

przy nadzwyczajnym obostrzeniu: 1 620 000 zł

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

zamiana kary grzywny na karę pozbawienia wolności

Art. 46. kkw § 1. Jeżeli egzekucja grzywny okazała się bezskuteczna lub z okoliczności sprawy wynika, że byłaby ona bezskuteczna, **sąd zarządza wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności**, gdy:

1) skazany oświadczy, że nie wyraża zgody na podjęcie pracy społecznie użytecznej zamienionej na podstawie art. 45 albo uchyła się od jej wykonania, lub 2) zamiana grzywny na pracę społecznie użyteczną jest niemożliwa lub niecelowa.

§ 2. Zarządzając wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności, przyjmuje się, że jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny; kara zastępcza nie może przekroczyć 12 miesięcy pozbawienia wolności, jak również górnej granicy kary pozbawienia wolności za dane przestępstwo, a jeżeli ustawa nie przewiduje za dane przestępstwo kary pozbawienia wolności, górna granica zastępczej kary pozbawienia wolności nie może przekroczyć 6 miesięcy.

§ 3. Przepisy § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do grzywny określonej kwotowo, z tym że jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny grzywnie w kwocie od 20 do 4000 złotych.

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kadry dla Gospodarki
Twój sukces się liczy

URZĄD STATYSTYCZNY
W POZNANIU

Odpowiedzialność za czyny zabronione związane z prowadzeniem działalności gospodarczej

Bogumiła Polak

Dolnośląski Urząd Skarbowy we Wrocławiu

Projekt Kadry dla Gospodarki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

